

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(866)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Nauki, Edukacji i Sportu (56.)
oraz Komisji Rodziny
i Polityki Społecznej (85.)
w dniu 25 lipca 2007 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 37. posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 53)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Kazimierz Wiatr)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Witam panie i panów senatorów połączonych komisji – Komisji Rodziny i Polityki Społecznej oraz Komisji Nauki, Edukacji i Sportu. Witam panią legislator.

Proszę państwa, w pierwszej, a w zasadzie jedynej części naszego wspólnego posiedzenia rozpatrzymy poprawki do ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.

Zestawienie wniosków państwo otrzymali. Poprawka pierwsza została zgłoszona przez Komisję Nauki, Edukacji i Sportu oraz przez Komisję Rodziny i Polityki Społecznej na oddzielnych posiedzeniach, ale wnioski z obu posiedzeń są zgodne. Zgadniają się one także z sugestiami legislatorów. To jest propozycja skreślenia art. 2

Druga poprawka nadaje art. 2 nowe brzmienie, zwłaszcza w dwóch ustępach. W ust. 1, jak państwo widzą, jest złagodzona forma tego, co było. W ust. 2 jest zapis, że nie stosuje się tego do dyrektorów szkół. Nie wiem, czy wnioskodawcy chcieliby jeszcze to uzasadnić.

Pan Szaleniec, bardzo proszę.

Senator Zbigniew Szaleniec:

Na wstępie, Panie Przewodniczący, chciałbym serdecznie podziękować pani legislator, która mimo że miała dużo obiekcji, szukając sformułowania, pod którym mogłaby się podpisać z pełnym przekonaniem, pomogła mi jednak w utworzeniu zapisu, który moim zdaniem i zdaniem pana senatora Ludwiczuka jest korzystniejszy, bo daje szansę skorzystania z dobrodziejstwa tej ustawy większej grupie nauczycieli.

Szanowni Państwo, jeszcze raz powtórzę to, co powiedziałem króciutko w czasie swojego wystąpienia. Chodzi o to, żeby zamiast art. 2, który jest obecnie w ustawie, a który komisja zdecydowała się skreślić w ramach poprawki, wprowadzić nowy artykuł, pozwalający przyjąć tych nauczycieli, którzy mogą być przyjęci, gdy miejsce nie jest jeszcze zajęte przez innego nauczyciela i są do dyspozycji godziny w siatce godzin.

Kto ma trochę rozeznania w oświacie, wie, o co chodzi. Jest ograniczona liczba godzin, liczba etatów, i nie można tej liczby przekroczyć. Gdyby nie było wolnego etatu, przyjęcie tego nauczyciela wiązałoby się z koniecznością zwolnienia innego. Byłoby to więc naprawianie krzywdy jednych kosztem innych. Moim zdaniem jest to złe rozwiązanie, a moja propozycja ma charakter pośredni, pozwala na przywrócenie do pracy tych nauczycieli, których dyrektor jest w stanie przywrócić.

Jednocześnie, Panie Przewodniczący... Aha, jest jeszcze drugi punkt tego zapisu, który mówi, że powyższego rozwiązania nie stosuje się do dyrektorów szkół, jako że w ich wypadku, jeżeli jest zakończony konkurs, przywrócenie na to stanowisko jest praktycznie niemożliwe. Chciałbym tylko, Panie Przewodniczący, zgłosić małą poprawkę redakcyjną do tej poprawki.

Nie wiem, czy jesteśmy w stanie rozdać to wszystkim, czy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Może przeczytam? W treści niesie ona te same przesłania, ale jest, zdaniem pani legislator, trafniej sformułowana. Pozwolę sobie to przeczytać:

„Art. 2.1. Nauczyciele spełniający warunki określone w art. 88 ust. 2a ustawy wymienionej w art. 1, którzy w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy rozwiązali, na swój wniosek, stosunek pracy, mogą, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, złożyć pracodawcy oświadczenie o woli powrotu na dotychczasowe stanowisko. Dyrektor szkoły nawiązuje ponownie stosunek pracy z nauczycielem, jeżeli na tym stanowisku nie zatrudniono innej osoby oraz przywrócenie stosunku pracy jest uzasadnione wymaganą ilością godzin nauczania danego przedmiotu w szkole.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do dyrektorów szkół”.

Bardzo proszę Szanowną Komisję o rozważenie tego. Nie twierdzę, że jest to idealne rozwiązanie, ale jestem przekonany, iż dzięki tej poprawce większa grupa nauczycieli skorzysta z ustawy, którą generalnie komisje poparły.

Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę.

Senator Czesław Rybka:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja chciałbym tylko krótko się odnieść do tej poprawki, a w zasadzie do sedna ustawy. Otóż mnie się wydaje – i cały czas jestem co do tego przekonany – że ustawa ta jest dobrodziejstwem dla bardzo dużej rzeszy nauczycieli, którzy w tym roku, bo szczególnie teraz to się skumulowało, odejdą na wcześniejszą emeryturę. Ostatnio w czasie prac sejmowych nad tą ustawą pojawiły się głosy, iż można wprowadzić tę poprawkę, aby ci nauczyciele mogli ponownie pracować przez kilka następnych lat. Myślę, że jest to zdecydowanie mniejsza liczba nauczycieli, śladowa w stosunku do całej rzeszy, która odchodzi na emeryturę. Jest to korzystne także dla szkół, ponieważ szkoły zasila nowa kadra, nowi nauczyciele, na rynku pracy w szkole pojawił się także problem zatrudnienia, ten rynek jest trudny w tej chwili, w związku z tym ja osobiście będę głosował przeciwko tej poprawce.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?

Pan senator Ludwiczuk.

Senator Roman Ludwiczuk:

Ja, mimo wszystko jestem, wraz z panem senatorem Szaleńcem, współautorem tej poprawki, i chciałbym państwu zwrócić uwagę, że nie jest to wina tej garstki nauczycieli, tak jak pan to mówi, Panie Senatorze, tylko naszego rządu, który procedował nad tym w takim trybie i w takim czasie. Ta poprawka nie narzuca bezwzględnego powrotu nauczycieli do pracy, nie zmusza dyrektorów szkół do rozwiązań, które szkodziłyby nauczycielom już przyjętym, tylko rozwiązuje pewien problem, daje pewną szansę tym ludziom. Ja także wierzę w to, że po trzydziestoletniej harówce w szkole – tak się składa, że w swoim epizodzie zawodowym pracowałem cztery lata w szkole jako nauczyciel wychowania i cała moja rodzina po stronie żeńskiej to nauczyciele, wiem więc, co to znaczy trzydzieści lat pracy – zdecydowana większość tych znakomitych nauczycieli z wielkim doświadczeniem zawodowym przejdzie na zasłużoną emeryturę. Ale wielu z nich, w kontekście można by powiedzieć, pewnego bezrobocia, które funkcjonuje, gdzie niejednokrotnie są oni jedynymi osobami, które utrzymują swoje rodziny, chcieliby dalej pracować. A takiej szansy nie mają przez ekonomię, może i słuszną, którą będą stosować dyrektorzy, bo zatrudnią młodego nauczyciela, który będzie kosztował 30–40% taniej. Ja im się nie dziwię, że ekonomia przez nich przemawia, że będą stosowali takie praktyki, i w związku z powyższym proszę o rozsądek, o zastanowienie się i przegłosowanie przyjęcia naszej poprawki. Dziękuję.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa...

(Głos z sali: Czy mogę?)

Namawiałbym do ograniczenia wypowiedzi, ale nikomu oczywiście głosu odbierał nie będę, wszystkim udzielię głosu.

Pan senator Szyszka i pan senator Trybuła.

Senator Czesław Rybka:

Chciałbym tylko prosić, żebyśmy w naszej dyskusji nie traktowali młodych nauczycieli jako pracowników tańszych i ze względów ekonomicznych bardziej przydatnych w szkole. Bardzo często młody nauczyciel to przede wszystkim nowa jakość. Bierzmy także to pod uwagę. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję panu senatorowi.

Był to oczywiście senator Rybka.

Pan senator Trybuła, proszę bardzo.

Senator Zbigniew Trybuła:

Panowie Przewodniczący, Szanowni Państwo, ja opowiadam się za przyjęciem poprawki pierwszej, tej, którą przyjęły obie komisje, dlatego że nauczyciele czekali na możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę. Dla tych, którzy się już zdecydowali na nią przejść, jest to

pewne dobrodziejstwo i wydaje mi się, że wprowadzi to mniejsze zamieszanie. Skoro już się zdecydowali, to na tę emeryturę przejdą, a będzie miejsce dla młodych absolwentów, którzy chcą pracować w szkolnictwie, tak że namawiam na przyjęcie poprawki pierwszej. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Pan senator Augustyn, bardzo proszę.

Senator Mieczysław Augustyn:

Drogi Kolego i Poprzednicy, zgoda, ale poprawka druga w najmniejszym nawet stopniu temu nie przeczy. W pełni zgadzam się z tymi wszystkimi, którzy mówili, żeby dyrektor, kiedy mu to odpowiada, zatrudniał młodych. Przecież poprawka druga w najmniejszym stopniu temu nie zaprzecza. Dotyczy tylko tych sytuacji, kiedy za zgodą dyrekcji z różnych powodów odchodzi nauczyciel niekoniecznie do końca zdeterminowany, tylko zmuszony przepisami o organizacji pracy w szkole, odchodzi nauczyciel wychowujący wielu znakomitych olimpijczyków – znam taką szkołę – i nie jest proste zastąpienie go inną osobą. Chętnie by jeszcze pozostał, dyrektor go chce zatrzymać i zwleka, bo czeka na naszą decyzję. Dotyczy to tylko takich wypadków i być może odnosi się do niewielkiej grupy osób, dlaczego więc nie mielibyśmy temu sprzyjać?

Apeluję: szanując głos kolegów, którzy mówili o walorach młodych nauczycieli, ich nowej jakości, mówię „tak”, ale zwracam uwagę, byśmy głosowali za poprawką drugą, dlatego że ona sprzyja i temu, co państwo mówią, i temu, o co się troszczą autorzy poprawki drugiej. Nie ma tu sprzeczności.

(Senator Zbigniew Trybuła: Czy można ad vocem? Przepraszam.)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, kto jeszcze chciałby zabrać głos? Bo argumenty się już raczej powtarzają i są reakcją na...

Teraz pan senator Trybuła ad vocem, potem pan senator Ludwiczuk, pan senator Massalski i przystąpimy do głosowania. Myślę, że mamy rozeznanie w sprawie.

Bardzo proszę.

Senator Zbigniew Trybuła:

Ja krótko ad vocem.

Wydaje mi się, że dyrektorzy mogą to zrobić, nie musimy tego zapisywać w ustawie. Jeżeli będą chcieli przyjąć nauczyciela, który jest na emeryturze, to im się tego nie zabrania i nie trzeba tego w ustawie zapisywać. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr

Pan senator Ludwiczuk, bardzo proszę.

Senator Roman Ludwiczuk:

To też jest pewna forma ad vocem.

Ja nie za bardzo rozumiem, Panowie Senatorowie, o jakim dobrodziejstwie mówicie, bo Karta Nauczyciela zapisuje to jasno. Trzydzieści lat, w tym dwadzieścia pięć

lat na pierwszej linii i przysługuje emerytura. To o jakim my dobrodziejstwie mówimy? O tym, że jeżeli ktoś nie złożył w tym roku podania o przejście na emeryturę, już stracił te prawa? A dobrodziejstwo, Panowie Senatorowie, to będzie w tym momencie, kiedy przepis, że nauczyciele nabywają praw do emerytury po trzydziestu latach ciężkiej pracy, nie będzie obowiązywał do 31 grudnia 2007 r. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Massalski.

Senator Adam Massalski:

Mam wątpliwość moralną, proszę państwa. Pan senator Augustyn był uprzejmy mówić o znakomitych dyrektorach, którzy się świetnie troszczą o szkoły. Rzeczywiście znam takich, ale niestety, znam też dyrektorów, którzy trzymają starą ciotkę wójta i swoje trzy potiotki po to, żeby funkcjonowały dalej w szkole. Nie jest to więc dla mnie argument...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, proponuję, tak jak mówiłem...
Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Ja tylko ad vocem. Z tym argumentem pozwolę sobie nie dyskutować.
(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Mamy tutaj różne wypowiedzi.

Przystępujemy do głosowania. Są dwie poprawki. Jest uwaga, że poprawka pierwsza wyklucza poprawkę drugą, a zatem głosujemy w kolejności.

Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Proszę państwa, poprawka pierwsza przeszła.

Poprawka druga i tak jest, bo na tym etapie ona i tak już pozostaje. Będzie ona przekazana na posiedzeniu plenarnym i rozumiem, że w ten sposób...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Oczywiście, oczywiście.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Proszę państwa, w ten sposób wyczerpaliśmy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeszcze sprawozdawca, tak. Byłby nim jeden z panów senatorów: pan senator Szaleniec lub pan senator Trybuła. Myślę, że ponieważ pan senator Szaleniec będzie

przedstawiał wniosek mniejszości, to pan senator Trybuła będzie prezentował wnioski większości i w ten sposób będziemy mieli reprezentowane oba poglądy. Nie są one bardzo odległe od siebie, ale skutek jest, jaki jest, prawda? A więc to wszystko.

Proszę państwa, ponieważ mam jeszcze jedną sprawę, prosiłbym, żeby panowie senatorowie Massalski, Biela, Miłek, Szaleniec, Trybuła i Wach, przyszli na dziesięć, piętnaście minut do sali nr 179.

Jeszcze pani legislator.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Przepraszam, na sam koniec.

Powiem tylko, żeby państwo mieli pełną świadomość, iż poprawka druga została zmodyfikowana i rozumiem, że taką wersję przedstawi komisja w zestawieniu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 08)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851